

Jona 3:4,5;10 en 4:1-11

4 Jona trok de stad in, één dagreis ver, en riep: 'Nog veertig dagen, dan wordt Nineve weggevaagd!'

5 De inwoners van Nineve geloofden God: ze riepen een vasten uit en iedereen, van hoog tot laag, hulde zich in een boetekleed.

10 Toen God zag dat zij inderdaad anders begonnen te leven, kwam hij terug op wat hij bedreigd had hun aan te doen, en hij deed het niet.

1 Dit wekte grote ergernis bij Jona en hij werd kwaad.

2 Hij bad tot de HEER: 'Ach HEER, heb ik het niet gezegd toen ik nog thuis was? Daarom wilde ik naar Tarsis vluchten. Ik wist het wel: u bent een God die genadig is en liefdevol, geduldig en trouw, en tot vergeving bereid.'

3 Laat mij maar sterven, HEER: ik ben liever dood dan dat ik zo verder moet leven.'

4 Maar de HEER zei: 'Is het terecht dat je zo kwaad bent?'

5 Nadat Jona Nineve had verlaten, was hij aan de oostkant van de stad gaan zitten. Hij had er een hut gemaakt om in de schaduw af te wachten wat er met de stad zou gebeuren.

6 Nu liet God, de HEER, een wonderboom opschieten om Jona schaduw boven zijn hoofd te geven en zijn ergernis te verdrijven. Jona was opgetogen over de plant.

7 Maar de volgende morgen, bij het aanbreken van de dag, liet God de plant door een worm aanvreten, zodat hij verdorpe.

8 En toen de zon opkwam, liet God een verzengende wind uit het oosten waaien; de zon brandde zo op Jona's hoofd dat hij door de hitte werd bevangen. Hij bad om te mogen sterven: 'Ik ben liever dood dan dat ik zo verder moet leven.'

9 Maar God zei tegen Jona: 'Is het terecht dat je zo kwaad bent over die plant?'

Jona antwoordde: 'Ik ben verschrikkelijk kwaad, en terecht!'

10 Toen zei de HEER: 'Als jij al verdriet hebt om die wonderboom, waar jij geen enkele moeite voor hebt hoeven doen en die jij niet hebt laten groeien, een plant die in één nacht opkwam en in één nacht verging,

11 zou ik dan geen verdriet hebben om Nineve, die grote stad, waar meer dan honderdtwintigduizend mensen wonen die het verschil tussen links en rechts niet eens kennen, en dan nog al die dieren?'

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Heidenen bekeren is een christelijk werk.

Maar christenen bekeren een heidens karwei is.

Daarover gaat het boekje Jona.

Het boekje Jona lezen is kijken in de spiegel, de lachspiegel van de zelfkritiek.

Het volk Israel leert daarin om zichzelf lachen. **Dia 1**

Want Jona werd geroepen om naar Nineve te gaan, maar hij ging een straatje om.

Zoals Israel ook een straatje omgaat voor vijandige volken.

Zoals wij ook een straatje omgaan voor de problemen in de wereld om ons heen.

Maar als Jona bij een storm in zee gejonast wordt, opgeslokt en later uitgespuwd is door de grote vis wordt hij weer geroepen en gaat hij... naar Nineve (Mosul)

En gek genoeg bekeerde Nineve zich, de koning voorop en de dieren achteraan.

God zag dat zij anders begonnen te leven en kwam terug op wat Hij bedreigd had hen aan te doen en Hij deed het niet.

Je zou zeggen: dat is iets om je over te verheugen...

Maar wat lezen we in 4:1: "dit wekte grote ergernis bij Jona en hij werd kwaad".

Waarom toch? Mens, erger je niet! Verheug je!

Maar Jona kon niet geloven dat mensen kunnen en willen veranderen.

En zeggen ook wij dat niet van onze wereld? Joh, daar verandert helemaal niks.

Want alles gaat gewoon door, de aarde draait en tolt door.

Sterker: het gaat precies zoals in de oude psalmen staat: de goddelozen leven lang en de rechtvaardigen sterven te vroeg.

Vertel mij wat! Als er een oordeel is dan lijkt het onrechtvaardig

Hier was in 1953 een watersnood, nota bene in het christelijke Zeeland en Goeree Overflakkee terwijl elders de sjeiks genoten in hun paleizen van hun rijkdommen en de communisten van hun macht in hun huizen.

Wacht eens: zou dat de reden zijn waarom Jona zo kwaad was geworden?

Jona zat denk ik met het volgende probleem.

Hoe kan het dat een stad waarvan God Zelf had gezegd: het kwaad wat ze daar doen is ten hemel schreiend, hoe kan het dat zo'n stad, zo'n wereld blijft bestaan?

Die moet ondersteboven gekeerd worden.

En die boodschap had Jona ook: nog 40 dagen en Ninevé wordt ondersteboven gekeerd - Gods vijanden vergaan.

Maar wat zag hij? Hij zag niets vergaan. Alleen maar mensen zich omkeren.

Hij zag dus zijn preek in rook op gaan.

Hij vond zichzelf een slechte profeet, hij sloeg een modderfiguur, weg reputatie.

Dat gevoel kennen wij wel.

God zal deze wereld rechtvaardig oordelen en niemand kan een loopje met God kan nemen, maar ondertussen lijkt het alsof dat wel kan.

Waarom grijpt Hij niet in, pakt Hij de dictators niet in hun kraag, waarom schudt Hij de rijken niet door elkaar en waarom de armen niet opgericht uit het stof..?

Wel, misschien omdat onze God geduld heeft met zijn wereld.

Dat Hij genade kent.

Wij denken God na te kunnen rekenen maar toen die ramp in 1953 ook mooie mensen deed verdrinken, gelovige mensen terwijl elders de boeven hun slag sloegen, toen wisten we het niet meer.

En zo is het nog steeds.

Gelovige mensen worden ziek, rechtvaardige mensen gegijzeld of erger, boeven gaan vrijuit en leven lang.

Daar kan je boos om worden, maar je kan er ook bescheiden van worden.

Je hebt niks te vertellen en je kan je nergens op voorstaan.

Wie weet is het heel goed dat God ons niet laat rekenen, want o wee als wij gaan rekenen dan doen we het vaak in eigen voordeel en zeggen we 'ik heb het verdiend en die ander niet. Dan is het wij tegenover zij. Wij zijn de goeden, zij de slechten.

Maar God gooit dat door elkaar en les 1 van rekenprogramma is genade. **Dia 2**

Genade is in het Hebreeuws 'chen' en wij kennen dat als gein. God is geinig.

Hij denkt niet zo zwart wit als wij

En wat een moeite had jona met de 'gein' van God.

Als hij gaat bidden in vers 2 dan laat hij doorschemeren dat Gods genade de reden was waarom hij niet naar Ninevé is gegaan.

"Ik wist het wel dat U een God bent die genadig is en liefdevol, geduldig en trouw en tot vergeving bereid..

Maar kan een mens dan boos zijn op de goedheid van God?

Jazeker: in de tijd van Jezus konden veel Farizeeën en Schriftgeleerden het niet verkroppen, dat prostituees en frauduleuze belastingambtenaren gingen delen in de goedheid van God.

Ze hadden de wereld keurig ingedeeld in goed en slecht, maar het bleek een misrekening.

En wij rekenen ook mis als wij lijntjes gaan trekken in de trant van: hier wonen de goeden die duidelijk zegen ontvangen en daar de slechten over wie de vloek komt.

Aardbevingen, tsunami's, rampen leren je dat wel af.

Die leren je alleen maar dat je van genade leeft.

Wij hebben moeite met de genade van God: waarom? omdat dan ineens blijkt dat je geen been hebt om op te staan, je staat dan alleen op de bodem van Gods goedheid. Mens, erger je niet.

Moeilijk is het voor Israël is het om te geloven dat de genade van God zich ook over Ninevé -je aartsvijand- uitstrekt.

Moeilijk voor de kerk, de trouwe kerkgangers om hoop voor de wereld te houden...

Maar als er ergens mensen op de been geholpen worden, op het been van Gods genade, op datgene wat je niet verdiend hebt, het leven als geschenk, dan zou dat in de kerk zijn.

Maar wat is Gods genadekarakter moeilijk te verteren. **Dia 3**

We lazen dat Jona buiten de stad was gegaan en zich ten oosten van de stad had neergezet.

Daar had hij een hut gebouwd en was daar onder gaan zitten in de schaduw.

Het lijkt er bijna op alsof hij in zijn eentje het Loofhuttenfeest vierde.

Dat feest waarop veel Joden in hutjes gaan wonen met een open dak om te beseffen wat het is om te leven van de genade van God, ook om te beseffen hoe goed God is voor alle volken.

Maar van dat laatste had Jona weinig begrepen.

Zijn hut was meer een uitkijkpost geworden vanwaaruit hij de ondergang van Nineve kon waarnemen.

En daarom krijgt hij nog een lesje.

De bekering van Jona is een heidens karwei.

We lazen dat God voor Jona een wonderboom liet opschieten, die hem schaduw gaf tegen de verzengende zon.

Een teken: Jona, zoals jij beschut wordt tegen de zon, zo wil Ik ook een beschutting zijn voor Ninevé, m.a.w. Jona, wees blij met Ninevé.

En Jona was zeker opgetogen over die plant, maar die blijdschap was ego-centrisch.

Jona had het weer goed met zichzelf getroffen.

God wil meer: we worden gezegend om te zegenen.

Daarom gaat God verder met Jona: de volgende morgen is de boom aangevreten door een worm en Jona in alle staten...

Maar God geeft er de volgende les bij: Jona, moet je nu eens kijken, zoals jij verdriet hebt om die wonderboom -en die heb je nog niet eens zelf gemaakt- zou Ik dan geen verdriet hebben om Ninevé, die grote stad, waar meer dan 120.000 mensen wonen en dan ook nog al die dieren? **Dia 4**

Het doel van onze God is dat Hij een grotere kring mensen op het oog heeft dan wij vaak voor waar willen hebben.

Hij is er ook voor die mensen waarvan wij al lang niets meer verwachten; Hij is er voor de hele schepping, en ook voor de dieren

Mens erger je niet. Geef gehoor en Gods roep en steek je handen uit je mouwen. Zoals er mensen in 1953 gewoon zijn gaan redden wat er te redden viel, mens en dier, zo moeten wij dat ook maar doen. In Ghana, in Oeganda.

Hebben wij genoeg durf om in de spiegel van het boek Jona te kijken?

Jona leek aanvankelijk op een duif die maar wat heen en weer fladdert.

Hij was ontrouw aan zijn roeping, deed zijn naam geen eer aan.

Maar hij werd een postduif.

God wil van deze havik een postduif maken om zijn doel te bereiken: Ninevé, de hele wereld.

Is Ninevé, de wereld dan zo goed?

Ninevé, de naam van die stad betekent wel schoon, maar het was geen schone stad, haar kwaad was opgestegen en de mensen kenden het onderscheid niet tussen hun linker-en rechterhand, maar het werd een schone stad door Gods geduld en ontferming.

God houdt hoop voor de wereld en ook voor de kerk.

Kijk daarom altijd met een beetje humor naar de kerk en weet dat dat 'zooitje ongeregeld' van mensen die elkaar niet uitgekozen hebben, leeft uit genade.

En je bent beter af als je schuilt onder de paraplu van Gods genade.

Dat gun je anderen ook.

Misschien is de boodschap van het boek Jona samen te vatten met één zin uit het NT: "En Hij is het die verzoening brengt voor onze zonden, en niet alleen voor die van ons, maar voor de zonde van de hele wereld.

Dus: mens, erger je niet!

Amen